

6. ประเด็นปัญหาหลักหรือความต้องการของชุมชน

ขยะ คือ ของเหลือทิ้งจากการใช้สอยของมนุษย์ซึ่งเกิดจากการอุปโภค บริโภคและกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ ในชีวิตประจำวัน ประเภทของขยะมูลฝอยสามารถแบ่งตามลักษณะทางกายภาพขยะได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1) ขยะอินทรีย์หรือขยะเปียก หรือขยะย่อยสลายได้ 2) ขยะรีไซเคิล 3) ขยะทั่วไป และ 4) ขยะพิษหรือขยะอันตราย ในเขตเทศบาลที่อยู่ในเขตชนบท ขยะมูลฝอย ส่วนใหญ่ จะเป็นลักษณะขยะที่ย่อยสลายได้ คือ เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร หญ้า ใบไม้ ซากพืช ซากสัตว์ เป็นต้น ขยะเปียกนี้ ถ้าตกค้างบนพื้นจะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของหนูและแมลงวัน ซึ่งเป็นพาหะนำโรคติดต่อทำให้มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน รวมถึงเกิดเหตุรำคาญและความไม่น่าดู จากการเก็บขยะมูลฝอยไม่หมดทำให้เกิดกลิ่นเหม็นรบกวน มีผลต่อปัญหาคุณภาพชีวิต อย่างไรก็ตาม ขยะอินทรีย์นี้สามารถจัดการได้ง่าย และสามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้ โดยการจัดการขยะอินทรีย์นี้สามารถ กระทำได้ในระดับชุมชน และระดับครัวเรือน ในเขตเทศบาล โดยไม่ต้องใช้บริการการจัดเก็บขยะจากทางเทศบาลเข้าไปจัดการ

ปัจจุบันปัญหาขยะเป็นปัญหาสำคัญที่อยู่คู่กับสังคมไทยมาอย่างยาวนานและ นับวันยังมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น สาเหตุหนึ่งของปัญหา คือ การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร การขยายตัวทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการอุปโภค บริโภคของประชาชน และปัญหาสำคัญที่ประชาชนไม่คัดแยกขยะตั้งแต่ปลายทาง คือการขาดองค์ความรู้เกี่ยวกับประเภทของขยะชนิดต่าง ๆ การไม่คัดแยกขยะยังส่งผลให้เกิดการสูญเสียปัจจัยหลาย ๆ อย่าง เช่น งบประมาณในการบริหารจัดการ สูญเสียเวลาของเจ้าหน้าที่ที่ต้องมาคัดแยกขยะ และในขณะเดียวกันขยะที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องถูกวิธียังคิดเป็นสัดส่วนที่ต่ำ แม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ทั้งการจัดเก็บ เคลื่อนย้าย รวมทั้งการกำจัด ถึงแม้จะได้รับการจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้น แต่ก็ยังไม่เพียงพอกับปริมาณขยะมูลฝอยที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี

หากประชาชนร่วมมือกับภาครัฐในการดำเนินการ ก็จะสอดคล้องตามแนวทาง “ประชารัฐ” และประชาชนช่วยกันลดปริมาณขยะตั้งแต่ต้นทางโดยใช้หลัก 3Rs ซึ่งได้แก่ การลดปริมาณขยะ(Reduce)การนำกลับมาใช้ซ้ำ(Reuse) และการนำกลับมาใช้ใหม่(Recycle) พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนพฤติกรรมใหม่ในการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างพอเพียง เพื่อมุ่งสู่ชุมชนปลอดขยะอย่างแท้จริง และขยายต่อจนกลายเป็นสังคมรีไซเคิล ดังนั้นเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงเป็นที่มาของแนวคิดโครงการอาสาประชารัฐ ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่จะนำศึกษานำที่เข้าร่วมโครงการดำเนินการ

- 1). สำรวจว่าแต่ละครัวเรือนมีการคัดแยกขยะหรือไม่
- 2). จัดทำ/จัดทำถังขยะ (ในรูปแบบและองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่มี)
- 3). นักศึกษาดำเนินการให้ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะ
- 4). นักศึกษาช่วยรณรงค์ ให้ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะภายในครัวเรือน

7. แผนการดำเนินงาน

7.1. ระยะเวลาดำเนินงาน ตั้งแต่ มกราคม 2563 ถึง พฤษภาคม 2563 รวมระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 4 เดือนเต็ม

7.2. กิจกรรม/การดำเนินงาน

ในการดำเนินกิจกรรมจะมีขั้นตอนในการทำดังนี้ โดยประยุกต์ใช้ KKU 50 Model มาเป็นขั้นตอนในการดำเนินงาน

ขั้นตอน	คำอธิบาย
ทำความรู้จักและเข้าใจชุมชน ทำความเข้าใจปัญหา และกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย	ในขั้นตอนนี้ นักศึกษาจะทำความรู้จักกับชุมชน ที่นักศึกษาไปฝังตัวอยู่ด้วย โดยเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบล

	ไผ่ จะเป็นพี่เลี้ยงหลัก รวมถึงกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่จําให้นักศึกษาได้คุ้นเคย กับพื้นที่ โดยจะใช้เวลาประมาณ 3 อาทิตย์ แรกของการลงพื้นที่ ในช่วงเวลานี้ นักศึกษา จะทำความเข้าใจกับปัญหาและสาเหตุของปัญหาอีก ครั้ง แล้วแสวงหาวิธีการแก้ปัญหา (วิธีการแก้ปัญหา อาจมีการปรับเปลี่ยนจากระบุไว้ในโครงการ ถ้า นักศึกษามีนวัตกรรมใหม่ นำเสนอเพื่อแก้ปัญหา) หลังจากนั้น นักศึกษาจะกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของ การมาฝังตัวในพื้นที่
เติมเต็มองค์ความรู้	นักศึกษาจะทำความเข้าใจกับองค์ความรู้ที่จะต้องใช้ในการแก้ปัญหา ในโครงการนี้คือ องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำ และการคัดแยกขยะ โดยความร่วมมือกับ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด กาฬสินธุ์
การวิเคราะห์พื้นที่ และคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย	นักศึกษาวិเคราะห์คัดเลือกพื้นที่เป้าหมายในการ ทดลองทำ แล้ววางแผนในการขยายผล
ดำเนินการ	หลังจากนักศึกษาวางแผนการลงพื้นที่เป้าหมายแล้ว จะต้องดำเนินการ จัดทำ/จัดทำ คู่มือการคัดแยกขยะ ให้เพียงพอ หลังจากนั้น ดำเนินการประสานงาน สร้าง การรับรู้ แล้วนำไปถ่ายทอดให้คนในชุมชน ในพื้นที่ เป้าหมาย และพื้นที่ขยายผล หลักจากติดตั้งแล้ว จะมี นักศึกษาอีกหนึ่งทีม ไป “พาทำ ทำด้วยกัน” และ สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน
ระบบงานสนับสนุน การกำกับติดตาม หนุนเสริม	อาจารย์ที่ปรึกษาสนับสนุนให้คำปรึกษา ในการ แก้ปัญหา กับนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาจะเข้าพื้นที่ จำนวน 4 ครั้ง โดยจะไปพักอาศัยในพื้นที่ครั้งละ 1 สัปดาห์ เพื่อกำกับติดตาม ในเดือนสุดท้าย จะมีการ ประเมิน และสรุปโครงการ

8. งบประมาณและทรัพยากรที่ใช้

งบประมาณในการดำเนินงานโครงการทั้งสิ้น 439,500.- (สี่แสนสามหมื่นเก้าพันห้าร้อยบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียด งบประมาณ ดังต่อไปนี้

งบรายจ่าย/รายการ	รายละเอียด (ตัวคูณ)	งบประมาณ
งบดำเนินงาน :		
1. ค่าตอบแทน		14,400
ค่าวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ ภาคบรรยาย	จำนวน 1 คน x 2 วัน x 6 ชั่วโมง x 600 บาท	7,200
ค่าวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ ภาคปฏิบัติ	จำนวน 1 คน x 2 วัน x 6 ชั่วโมง x 600 บาท	7,200

งบรายจ่าย/รายการ	รายละเอียด (ตัวคูณ)	งบประมาณ
2. ค่าใช้สอย		399,100
ค่าเบี้ยเลี้ยงอาจารย์นิเทศ	จำนวน 2 คน x 30 วัน x 240 บาท	14,400
ค่าเบี้ยเลี้ยงนักศึกษา	จำนวน 10 คน x 120 วัน x 180 บาท	216,000
ค่าเช่าที่พัก	จำนวน 3 หลัง x 4 เดือน x 5,000 บาท	60,000
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง		10,000
จ้างเหมาบริการจัดทำรูปเล่มรายงาน	จำนวน 5 เล่ม x 300 บาท x 1 ครั้ง	1,500
ค่าทำประชาคม (อาหารกลางวัน)	จำนวน 40 ราย x 6 มื้อ x 60 บาท	14,400
ค่าทำประชาคม (อาหารว่างและเครื่องดื่ม)	จำนวน 40 ราย x 12 มื้อ x 35 บาท	16,800
ค่าจัดทำคู่มือการคัดแยกขยะ	จำนวน 2,000 เล่ม เล่มละ 30 บาท	60,000
3. ค่าวัสดุ		32,000
วัสดุการเกษตร		10,000
วัสดุโฆษณาและเผยแพร่		12,000
วัสดุสำนักงาน		10,000
รวมทั้งสิ้น	(สี่แสนสามหมื่นเก้าพันห้าร้อยบาทถ้วน)	439,500

หมายเหตุ - ขอตัวเฉลี่ยจ่ายทุกรายการ

9. ผลลัพธ์ ของโครงการ (ต่อ นศ และ ต่อชุมชน) การเปลี่ยนแปลง

- 9.1. นักศึกษาเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ สร้างนักศึกษาที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม
- 9.2. นักศึกษาได้ทำจริง ผลิตผลจริง และเรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานจริง มีทักษะในการปรับตัวและทักษะในการแก้ปัญหา
- 9.3. เกิดการยอมรับและคัดแยกขยะในชุมชน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย
ครัวเรือนมีการจัดแยกขยะ	ร้อยละ 80 ของครัวเรือน
ประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะของเทศบาลใช้เวลา น้อยลง	การจัดเก็บขยะเปียกลดลง อย่างน้อย ร้อยละ 20
ครัวเรือนมีการนำเอาขยะรีไซเคิลกลับมาใช้ใหม่	ร้อยละ 50 ของครัวเรือน

10. องค์ความรู้และนวัตกรรมที่ใช้

- องค์ความรู้ในด้านชุมชนสัมพันธ์
- องค์ความรู้ในด้านการสร้างการรับรู้ของชุมชน
- องค์ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะในรูปแบบต่าง ๆ
- องค์ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการกำจัดขยะอินทรีย์ในครัวเรือน
- องค์ความรู้ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากขยะรีไซเคิล

11. ค่าประสบการณ์สามารถเทียบได้ ดังนี้

- 11.1. รายวิชาสหกิจศึกษา 9 หน่วยกิต (สำหรับนักศึกษา วิทยาลัยปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น)
- 11.2. CL 304 696 โครงการพิเศษทางการจัดการปกครองท้องถิ่น 9 หน่วยกิต (สำหรับนักศึกษา วิทยาลัยปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น)
- 11.3. CL 404 696 หัวข้อเรื่องพิเศษทางการจัดการการคลัง 9 หน่วยกิต (สำหรับนักศึกษา วิทยาลัยปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น)
- 11.4. CL 504 697 หัวข้อพิเศษด้านการจัดการเมืองและโครงสร้างพื้นฐาน 9 หน่วยกิต (สำหรับนักศึกษา วิทยาลัยปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น)
- 11.5. รายวิชา..... 3 หน่วยกิต (สำหรับนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น)

12. อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ

ดร.พัฒนพงศ์ โตภาคนาม วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

13. นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ

13.1. นักศึกษาวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น สาขาการจัดการปกครองท้องถิ่น	จำนวน 3 คน
13.2. นักศึกษาวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น สาขาการจัดการเมืองและโครงสร้างพื้นฐาน	จำนวน 3 คน
13.3. นักศึกษาวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น สาขาการจัดการการคลัง	จำนวน 2 คน
13.4. นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	จำนวน 2 คน